

Synodaal Proces in de Krijtberg in voorjaar 2022

Het nieuws dat de Kerk van plan was een synode over “synodaliteit” te houden kan je ontgaan zijn. De aankondiging van Paus Franciscus in maart 2020 werd al snel overschaduwde door de coronapandemie. Maar in oktober 2021 is het synodale proces van start gegaan, ondanks de pandemie. In de eerste helft van dit jaar hebben we in de Krijtberg enkele bijeenkomsten gehouden in het kader van de synode. In oktober 2023 en 2024 komen bisschoppen van de hele wereld bijeen in Rome voor een bisschoppensynode, waarbij ze de input uit de lokale fase gebruiken.

Synode over synodaliteit

Door de kerkgeschiedenis heen zijn er regelmatig synoden geweest. In een dergelijke bijeenkomst van bisschoppen worden besluiten genomen die betrekking hebben op een (gedeelte van) de Kerk. Daardoor zou je gemakkelijk de indruk kunnen krijgen dat de “synode over synodaliteit” gaat over hoe de kerk bestuurd wordt. Een zaak van bisschoppen, die de “normale” gelovige niet aangaat. Niets is minder waar! Het voorbereidingsdocument van de synode legt uit dat “synodaliteit niet zozeer een gebeurtenis of slogan [is], maar een stijl en een manier van zijn waardoor de Kerk haar zending in de wereld beleeft. [...] Een synodale Kerk gaat als gemeenschap op weg om een gemeenschappelijke zending waar te maken door de deelname van elk van haar leden.” Het synodale proces gaat dan ook niet zozeer over hoe de Kerk bestuurd wordt, maar juist over de vraag hoe wij samen de Kerk gestalte geven.

Eén proces, twee fases

De Paus wil dat ook tot uitdrukking brengen. Daarom bestaat het synodale proces uit twee fases. Tijdens de lokale fase (oktober 2021 t/m april 2022) werden in lokale gemeenschappen bijeenkomsten gehouden waarin werd nagedacht over het thema van de synode. De Paus nodigde iedereen uit om deel te nemen, juist ook de mensen die niet vaak worden gehoord. Dit leidde tot een reeks opmerkelijke bijeenkomsten, bv. van katholieken die gevangen zaten of behoren tot een inheemse gemeenschap.

In de Krijtberg hebben we aan de oproep van de Paus gehoor gegeven door drie bijeenkomsten te organiseren. Op 10 April hebben we stilgestaan bij de “belevingen van de vieringen” en de bijeenkomst van 1 mei stond in het teken van de “medeverantwoordelijkheid voor de zending”.

De laatste bijeenkomst, op 22 mei, ging over de “dialoog met de samenleving”.

Onderscheiding

Een synode is een bijzonder proces. Het is geen bestuursvergadering of een debat. Het gaat erom te onderscheiden wat de Heilige Geest met de Kerk voorheeft, naar elkaar te luisteren, ervaringen te delen. En uiteindelijk te komen tot onderscheiding. Tijdens de drie bijeenkomsten in de Krijtberg werd de deelnemers telkens gevraagd naar hun ideeën over het thema van die bijeenkomst. Daarna namen we een moment om in stilte te reflecteren op wat gezegd werd, waarna enkele deelnemers de kans kregen om te vertellen wat er voor hun uitsprong.

Het is moeilijk om de uitkomst samen te vatten. Er is zoveel gezegd en gedeeld! Zo waren er deelnemers die veel waarde hechten aan een traditionele (Latijnse) liturgie terwijl anderen behoefte hadden aan hedendaagse taal. De rol van de vrouw in de Kerk kwam ter sprake en enkele deelnemers zouden graag zien dat bezoekers van de Krijtberg een hechtere gemeenschap vormen. De middag over “dialoog met de samenleving” is gesproken over de Heilige Vierhoek (samenwerking met kerkgenootschappen rond het Spui) en wat het betekent om gelovige te zijn in een seculiere samenleving.

Het meest verrassende is misschien nog wel de wijze waarop de deelnemers werden geïnspireerd door de ideeën en ervaringen van andere deelnemers. Dat alleen al maakte het synodale proces in de Krijtberg tot een waardevolle ervaring. We hopen dat iets van die Geest ook de synode in Rome mag bezielen.

Peter van Meijel